

A Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgálati bíróság a Dr. Udvarhelyi Miklós Ügyvédi Iroda ... által képviselt ... felperesnek a Holczmann Ügyvédi Iroda ... által képviselt ... alperes ellen kártérítés megfizetése iránt a Veszprém Megyei Bíróságon 3.G.40.155/2008. számon folyamatban volt és a Győri Ítéltábla 2010. június 9-én kelt Gf.II.20.111/2010/6. számú ítéletével jogerősen befejezett perében, a jogerős ítélet ellen az alperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán, nyilvános tárgyaláson, meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgálati bíróság a Győri Ítéltábla Gf.II.20.111/2010/6. számú jogerős ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 625.000,- (Hatszázhuszonötezer) forint - ÁFÁ-t is magában foglaló - felülvizsgálati eljárási költséget.

Ez ellen az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s :

A peres felek 2001. óta üzleti kapcsolatban álltak egymással. A felperes héj nélküli tökmagot szállított, az Ausztriában székhellyel rendelkező alperesnek.

A 2003. március 18-án kelt szerződésben a felperes vállalta, hogy 2003. évben saját költségére, 850 hektáron, kb. 300 tonna zöld, héj nélküli tökmagot termeltet. Az alperes ezzel szemben kötelezte magát arra, hogy a megállapodásban részletezett, az osztrák előírásoknak megfelelő minőségi feltételekkel rendelkező terményt 2003. október 1. és 2003. december 31. között 2 euró/kg elszámolási

áron átveszi azzal, hogy az ellenértéket a számlázástól számított négy napon belül kifizeti.

A felek kikötötték, hogy közös megegyezéssel, legkésőbb 2003. augusztus 31-ig az elszámolási árat +/- 10 %-kal, az árumennyiséget +/- 15 %-kal, a várható termés mennyisége alapján megváltoztathatják.

Rögzítették azt is, hogy az alperes a mindenkori 2-3 tehergépkocsinyi szállítmányt a felperes n-i raktárában megsemlélti, a szemrevételezéssel megfelelőnek minősített zsákokat filctollal, aláírásával megjelöli. A korábbi szállításokból eredő esedékes számlákat az újabb áru tehergépkocsira rakódása előtt kiegyenlíti.

2003. augusztus 8-án a felperes által felajánlott, illetve az alperes által átvenni vállalt terménymennyiséget közös megegyezéssel 250 tonnára csökkentették.

2003. október 27-én 23.600 kg, 2003. november 24-én 24.137 kg, 2003. november 28-án 24.023 kg, 2003. december 8-án 11.457 kg terményt vett át az alperes a felperestől.

A 2003. november 28-i szállítmány 2003. december 2-án érkezett meg az alperes székhelyére, H-be. 2004. februárjában a szállítmány minőségével kapcsolatosan a felek között vita alakult ki. Az alperes a felperes által kiállított számlát nem egyenlítette ki.

2004. március 25-én a peres felek megállapodtak abban, hogy a vitatott szállítmányt 2004. március 30-án, egy hivatalos személy jelenlétében, közösen megvizsgálják, mintát vesznek és azt g-i élelmiszer hatósággal bevizsgáltatják. Ha a vizsgálati eredmény azt mutatja ki, hogy a termék vegyi szennyezettsége az osztrák jogszabályi előírásokban meghatározott szintet nem haladja meg, s az áru ezáltal Ausztriában forgalomba hozható, az alperes a szállítmány ellenértékét kifizeti, ellenkező esetben a felperes a terményt saját költségén Magyarországra visszaszállíttatja. Az alperes vállalta azt is, hogy a felperes raktárába már betárolt, és a 2003. március 18-án kelt, utóbb módosított szerződés szerint még át nem vett termék hűtőházi tárolásának költségét 2004. április 15-től viseli. A felperes kötelezte magát arra, hogy az alperes rendelkezésétől függetlenül, a már beraktározott terményt az alperesnek megküldi. A kiszállítás előtt a felek képviselői, egy magyarországi hatósági személy jelenlétében a n-i raktárban tárolt áruból 2004. április 8-ig mintát vesznek, s az alperes az így levett mintát osztrák hatósággal is megvizsgáltatja. A vizsgálat eredményétől függően kerül sor a további szállításra.

Az ismertetett megállapodásban foglaltakat utóbb a felek nem teljesítették. A 2003. november 28-i szállítmány minőségével kapcsolatos vitájuk tovább éleződött, a felperes az osztrák hatósági mintavétel körülményeit sérelmezte, a hatósági vizsgálati eredményt nem fogadta el. A szállítmányt 2004. április 19-én, saját költségén, Magyarországra visszafuvaroztatta.

Az alperes 2004. április 30-án közölte a felperessel, hogy a vele való további üzletkötésben nem érdekelt, mivel tudomására jutott, hogy a felperes üzleti titoksértést követett el, osztrák versenytársának információkat szolgáltatott ki az üzleti kapcsolatukról.

A felperes e nyilatkozatot elállásként értékelte. A 2004. március 25-i megállapodás szerint, az alperes által át nem vett árut, 1 euró/kg áron, osztrák cégek részére értékesítette. Az így eladott termékkel szemben minőségi kifogás nem merült fel.

Mivel az alperes a felperessel kötött megállapodás szerinti átvenni vállalt árut nem vette át, a felperesi raktáron lévő áruk felhalmozódtak. A többletmennyiség értékesítéséig a felperesnek raktározási bérleti többletköltsége merült fel.

Többletkiadásai keletkeztek továbbá az alperessel peren kívül folytatott tárgyalásai miatt, a fedezeti ügyletek megkötésével, a kifogásolt áru Ausztriából való visszaszállításával kapcsolatosan.

A felperes 77.416,6 euró és 7.245.497,- forint és járulékai megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

A 77.416,6 eurós követelését elmaradt haszon címén terjesztette elő. Arra hivatkozott, hogy az, az alperes által átvenni vállalt, de át nem vett 194.582 kg terménynek a felek szerződésében megjelölt áron aluli értékesítéséből eredt.

5.080.303,- forintos követelését azzal indokolta, hogy az alperes teljesítése hiányában, a fizetőképessége megrendült. Hitelt kellett felvennie. A hitelfelvétel az említett összegű kamatfizetési többletkiadást eredményezte számára.

130.000,- forintos igényét az alperestől visszaszállított áru fuvarozási költségeként jelölte meg.

573.000,- forintot az alperes által át nem vett áru értékesítésekor kifizetett ügynöki díjként, 276.194,- forintot a fedezeti ügyletkötéssel felmerült fuvarköltségként, 608.000,- forintot raktározási többletköltségként, 286.000,- forintot a pert megelőző tárgyalások során felmerült ügyvédi munkadíjként, 100.000,- forintot telefon- és útiköltség címén kért.

2004. január 1-jét, mint a kamatfizetés kezdő időpontját jelölte meg.

Keresetének jogalapjaként az 1987. évi 20. tvr-rel kihirdetett, az Egyesült Nemzeteknek az áruk nemzetközi adás-vételi szerződéseiről szóló, Bécsben, az 1980. évi április hó 11. napján kelt, Egyezmény (a továbbiakban: Egyezmény) 61. Cikk (1) bekezdés b) pontjára, 74. és 75. Cikkére, a Ptk. 381. §-ára hivatkozott. Előadta, hogy az alperes a peres felek között létrejött szállítási szerződéstől elállt. Az emiatt keletkezett felperesi károk megtérítésére a Ptk. 313. §-a, 312. § (2) bekezdése és 318. §-a alapján is köteles.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Elsődlegesen vitatta a magyar bíróság joghatóságának fennállását. Állította, hogy a felperes teljesítésének helye Ausztriában volt. Az általa szállítani vállalt termék árának kifizetésére, az ott elvégzett vegyvizsgálatok után állt csak fenn az alperesi kötelezettség.

Az alperes érdemben előadta, hogy a felperes - a hibás teljesítése miatt - szerződésszegést követett el. A 2003. november 28-i szállítmánnyal kapcsolatos osztrák hatósági vizsgálat eredményét vitatta. Az alperes ezért alapos okkal feltételelezhetette, hogy a később szállítandó áruk minősége sem fog megfelelni a szerződésben kikötötteknek, és a felperes az osztrák hatósági vizsgálati megállapításokat a továbbiakban is vitatni fogja. Állította: az alperesi elállást ezért jogosnak kell tekinteni.

Az alperes nem vitatta, hogy a peres felek között 2004. március 25-én megállapodás jött létre. Előadta azonban, hogy annak megkötésekor nem volt tudomása arról, hogy az osztrák hatóságok kizárólag az Ausztriában vett minta bevizsgálására hajlandóak. Utalt rá: a felperes a vizsgálandó további áru kiszállítását nem vállalta.

Az alperes hivatkozott arra is, hogy a felperes üzleti kapcsolatukat érintő titkokat is sértett.

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 nap alatt 608.000,- forintot és ennek 2004. május 1-től, 5.080.303,- forintot és ennek 2004. július 1. napjától, 276.194,- forintot és ennek 2004. augusztus 18-tól, 573.000,- forintot és ennek 2004. augusztus 18-tól a kifizetésig járó, a Ptk. szerinti törvényes késedelmi kamatait.

Kötelezte továbbá, hogy fizessen meg 77.400 eurót, valamint ennek 2004. április 3-tól a nemzetközi pénzüpiaci kamatát.

Ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította.

Határozatának indokolása szerint, a Győri Ítéltábla Gf.II.20.043/2008/7. számú végzésével elrendelt megismételt eljárásban az alperes a nemzetközi magánjogról szóló 1979. évi 13. tvr. (a továbbiakban: Nmj. tvr.) 55. §-a szerint fennálló magyar bírósági joghatósággal szemben már kifogást nem terjesztett elő.

Az elsőfokú bíróság kifejtette azt is, hogy a felek szerződésében foglaltakra, illetve a szerződés teljesítésével kapcsolatban kialakult gyakorlatra tekintettel, a szerződés teljesítése helyének a felperes n-i telephelyét kell tekinteni. Az alperes képviselője az elszállítandó árut itt szemlélte meg, a megfelelőnek minősített termények csomagolását aláírással itt látta el. Az áru elszállításához minden esetben ő bocsátotta rendelkezésre a fuvarszközt. Az áru felrakásával a kárveszély is átszállt a fuvarozóra.

Az elsőfokú bíróság rámutatott arra: a felek jogvitájára irányadó Egyezmény 31. Cikke alapján is, a teljesítés helyének Magyarországot, illetve a felperes n-i telephelyét kell tekinteni.

Ezt követően a bíróság vizsgálva az alperes 2004. április 30-i nyilatkozatát - tartalmánál fogva - azt elállásként értelmezte, és az Egyezmény 26. Cikke alapján hatályosnak tekintette, mivel azt a felperessel közölték.

Az elsőfokú bíróság azonban az Egyezmény 49. Cikkének tükrében úgy találta, hogy az alperes elállása nem volt jogszerű. Alaptalan volt a felperes hibás teljesítésére, együttműködési kötelezettségének megsértésére, üzleti titkot sértő magatartására való alperesi hivatkozás. Az alperes volt ugyanis az, aki a 2004. március 25-i megállapodásban foglaltaknak nem tett eleget. A közös mintavételt követő laboratóriumi vizsgálatok elvégzését nem segítette, azzal kapcsolatos kötelezettségét nem teljesítette.

Az elsőfokú bíróság a kereset összegszerűsége tekintetében az alábbi következtetésekre jutott.

A felperes által becsatolt okiratok, az eljárás során beszerzett igazságügyi szakértői vélemények alapján az alperes részére elszállított, illetve az Ausztriából visszaszállított, valamint a szerződésben átvenni vállalt össztermény mennyisége alapján, a raktáron maradt áru mennyiségét 190.150 kg-ban határozta meg. A szerződésben kikötött 2 euró/kg vételárral számolva, a tényleges értékesítési árra figyelemmel, a felperes 77.400 euróban megjelölt elmaradt hasznát bizonyítottan találta.

A felperes pénzügyi helyzetének romlását az alperes teljesítésének elmaradásával okozati összefüggésben állónak tartotta. Az emiatt

megkötött hitelszerződésekkel felmerült 5.080.303,- forint kamat többletköltséget a felperes javára - figyelemmel az eljárás során beszerzett könyvszakértői véleményben foglaltakra is - elszámolta.

Ugyancsak az igazságügyi szakértői vélemény alapján, 2004. augusztus 31-ig, havi 76.000,- forint bérleti díjjal, a raktáron maradt áru tárolásával felmerült 680.000,- forintos többletköltség iránti igényt is alaposnak tartotta.

Az ezen áru értékesítéséhez igénybe vett közvetítő részére kifizetett 573.000,- forint megfizetésére, az értékesítéssel igazoltan felmerült 276.194,- forint fuvardíjból eredő többletköltség megtérítésére irányuló keresetet is alaposnak ítélte.

Az ítéletében utalt arra, hogy a megismételt eljárásban vizsgálta a fedezeti eladással érintett termény minőségét. A felperes igazolta, hogy az értékesítésre Ausztriában került sor, azzal szemben minőségi kifogás nem érkezett.

Az elsőfokú bíróság a kamatfizetési kezdő időpontokat a Ptk. 301. §-a alapján - középarányosan - állapította meg a bérleti díj, illetve a kamatfizetési többletköltség tekintetében, míg a fuvarozási többletköltség, az áru értékesítése során felmerült közvetítői díj esetében, egyéb adat hiányában, a kereset előterjesztésének napjától. Az elmaradt haszonként, euróban meghatározott marasztalási összeg után, a felperes által megjelölt időponttól, 2004. április 3-tól.

Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta, az alperes marasztalását 5.080.303,- forintban és ennek kamataiban mellőzte. Egyebekben azzal hagyta helyben, hogy a 77.400 euró után, 2004. április 3-tól, az Európai Központi Bank által meghatározott kamatot kell az alperesnek megfizetnie.

A döntés tükrében az alperes elsőfokú perköltség- és illetékfizetési kötelezettségét leszállította.

A 2003. március 18-i szerződés alapján, a felek között kialakult gyakorlatra, valamint a jogvita során irányadó Egyezmény 8. Cikkének (1) bekezdésében, illetve 31. Cikkében foglaltak alapján a másodfokú bíróság is azt állapította meg, hogy a perbeli szerződés teljesítésének helye Magyarországon volt. A Nmj. tvr. 55. §-a alapján ezért, az elsőfokú bírósággal egyezően, a magyar bírósági joghatóság fennállását megállapította.

Vizsgálva az alperes 2004. április 30-i levelében foglaltakat, a nyilatkozat megtételét követő felperesi magatartásra is figyelemmel

akként foglalt állást, hogy az, a teljesítés jogos ok nélküli megtagadásaként értékelendő. Egyértelműen ugyanis nem volt megállapítható, hogy az alperes a már megkötött szerződéstől kíván-e elállni, vagy a felek között hosszabb ideje fennálló üzleti kapcsolatra tekintettel, az üzleti kapcsolatot kívánja a jövőben lezárni.

A másodfokú bíróságnak az volt a jogi álláspontja, hogy a teljesítés jogos ok nélküli megtagadásaként értékelhető nyilatkozattal szemben, az alperesnek kellett volna bizonyítania, hogy az áru átvételének megtagadására a felperes szerződésszegő magatartása miatt került sor, így az jogos volt. A megtagadásra okot adó körülmények vizsgálatakor a másodfokú bíróság nem tulajdonított jelentőséget a 2003. november 28-i szállítmány minőségének. Ezt azzal indokolta, hogy a felperes az árut visszaszállította, helyette más árut ajánlott fel. Rámutatott arra is, hogy az alperes maga sem vitatta: a 2004. március 25-én kelt megállapodás szerint a hatósági vizsgálat végett közös mintavételre a felperes raktárában kellett volna sort keríteni. A másodfokú bíróság hangsúlyozta: nem fogadta el az alperesnek azt az érvelését, miszerint ez azért maradt el, mert a szerződés aláírásakor még nem tudta, hogy az osztrák hatóságok csak az Ausztriába kiszállított áruból vett mintát hajlandóak megvizsgálni. Kifejtette: az alperes az általa kötött megállapodást egyoldalúan nem módosíthatja. Ha annak aláírásakor tévedésben volt, azt megtámadhatta volna. Ha pedig attól tartott, hogy az újabb áru is minőségi hibás lesz, lehetősége lett volna arra, hogy azt előzetesen Magyarországon bevizsgáltassa. Utalt arra is a másodfokú bíróság, hogy a felek között hosszabb ideje fennálló szerződéses kapcsolat teljesítése során, a 2003. november 28-i szállítmányt kivéve, minőségi vita nem merült fel. Így, a perbeli szerződésben meghatározott teljes áru átvételének, illetve az ellenérték kifizetésének megtagadása alaptalan volt, és az Egyezmény 53. Cikkébe ütközött. Az Egyezmény 61. Cikke és 74. Cikke szerint, ezért a felperes kártérítési igényének jogalapja fennáll.

A 74. Cikk értelmében, a 77.400 euró összegben meghatározott, fedezeti eladásból származó elmaradt haszon iránti igény alapos. A felperes a peres eljárás során becsatolt felvásárlási jegyekkel igazolta ugyanis, hogy a perbeli szerződésben lekötött árumennyiség a rendelkezésére állt. Az értékesítésre kötött szerződésekkel bizonyította, hogy azt Ausztriában levő székhellyel rendelkező cégeknek adta el. A vevők nyilatkozatából megállapítható az is, hogy az áruk minősége az osztrák piacon való forgalombahozatalra alkalmas volt. A másodfokú bíróság rámutatott: az alperest terhelte volna ezekkel a bizonyítékokkal szemben annak bizonyítása, hogy a fedezeti eladás során értékesített termények a szerződésben kikötött minőségnek nem feleltek meg, rosszabbak, silányabbak voltak. A másodfokú bíróság alaptalannak tartotta az alperesnek a

2004. március 25-i szerződésmódosítás tartalmára tekintettel, a 2004. március 29-i fedezeti eladás figyelmen kívül hagyására vonatkozó érvelését is. Véleménye az volt: a felek közötti 2003. március 18-i szerződés szerint az alperesnek 2003. december 31-ig kellett volna a teljes lekötött árumennyiséget átvennie. A felperes ezért az említett ügyletkötéssel a kárenyhítési kötelezettségének tett eleget. A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által értékelt bizonyítékok alapján, az elmaradt haszon címén előterjesztett kár összegét az elsőfokú bírósággal azonosan állapította meg. Rámutatott: a kirendelt mezőgazdasági szakértőt illetékesnek tartotta az e kártétellel kapcsolatos véleménynyilvánításra.

A szállítási költség, a raktározási díj, és a közvetítői jutalék címén kifizetett többletköltségeket is, a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján az alperes terhére elszámolandónak tartotta. Álláspontja az volt: azok felmerülését, összegét a felperes bizonyította. Igazolta azt is, hogy e többletköltségek az alperesi szerződésszegő magatartással okozati összefüggésben merültek fel.

A kamatveszteség miatti kártérítési igény tekintetében ezzel szemben a másodfokú bíróságnak az volt az álláspontja, hogy a 2003. szeptemberében kötött hitelszerződés alapján történt, 2003. november 28-i hitelfelvétel és az alperes károkozó magatartása közötti okozati összefüggést megállapítani nem lehet. Utalt rá ugyanis, hogy ebben az időben az alperes a szerződéses kötelezettségeinek még eleget tett. Az addig átvett termények árát kifizette. A szerződés szerint pedig 2003. december végéig volt jogosult a felperes raktárában lévő áru átvételére.

A jogerős ítélettel szemben kizárólag az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet. A másodfokú ítélet helyett új ítélet meghozatalát, az elsőfokú bíróság ítéletének teljes megváltoztatását, a felperes valamennyi igényének elutasítását kérte.

Előadta, hogy a támadott határozat a Nmjt. tv. 55. §-át, az Egyezmény 7-8. Cikkét, 61-64. Cikkét, 74-77. Cikkét sérti.

Változatlanul állította, hogy a felek által kötött szerződésben megjelölt áru forgalombahozatala előtt, Ausztriában hatósági minőségi vizsgálatra volt szükség. Ennek eredményétől függően került sor a vételár kifizetésére. E körülményekből az eljáró bíróságoknak okszerűen arra kellett volna következtetniük, hogy a perbeli szerződés teljesítésének helye Ausztria volt. Magyar bíróság joghatósága ezért nem állt fenn.

Az alperes előadta azt is, hogy szerződést szegő elállási nyilatkozatot nem tett. Az Egyezmény szabályai alapján, tévesen

értelmezték az eljárás bíróságok a felpereshez írott 2004. április 30-i levelében foglaltakat.

Az alperes sérelmezte azt is, hogy a fedezeti eladással érintett áruk minőségére nézve az alperes által szükségesnek tartott bizonyítási eljárás lefolytatására nem került sor. Az eljárás bíróságok elfogadták bizonyítékként a bizonytalan forrásból származó, nem hiteles formában becsatolt, a fedezeti vásárlóknak a felperestől átvett termények minőségére vonatkozó nyilatkozatát. Mellőzték az osztrák hatóságok megkeresését az általuk végzett minőségi vizsgálatokra vonatkozó hiteles dokumentumok megküldése végett.

Az alperes az elsőfokú eljárás során beszerzett szakértői véleményeket elfogultnak tartotta. Előadta, hogy az általa feltett kérdésekre a szakértők nem adtak választ.

A felperes a felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályban fenntartását indítványozta. Jogi álláspontja szerint az eljárás bíróságok a perbeli szerződés teljesítésének helyét, és az arra tekintettel fennálló joghatóságot jogszabálysértés nélkül alapították meg.

Utalt arra, hogy a peres felek szerződésében írtak alapján az alperesnek a vételárat a számlázástól számított 4 napon belül kellett megfizetnie. A teljesítés feltételeként a minőségi vizsgálat nem volt kikötve. Az alperes törvényes képviselője az eljárás során tett vallomásaiban maga adta elő, hogy a kiszállított termény bevizsgáltatását általában azok a partnerei végeztették el, akiknek az árut továbbértékesítette, és akik azt Ausztriában forgalomba hozták. A 2003. november 28-i szállítmány hibáját sem maga észlelte.

A felperes hivatkozott arra, hogy az alperes az alapeljárás során több ízben akként nyilatkozott, hogy a szerződéstől a felperes hibájából állt el. A másodfokú bíróság azonban a 2004. április 30-i nyilatkozatot, a felülvizsgálati kérelemben foglalt állítással szemben, elállás helyett a teljesítés jogos ok nélküli megtagadásaként értelmezte. A felperes állította, hogy a jogos ok fennállását a 2003. november 28-i szállítmány minőségére vonatkozó kifogás nem igazolja.

A felperes álláspontja szerint a perben eljárás szakértők elfogultságára vonatkozóan az alperes konkrét előadást nem tett.

A felperes utalt arra is, hogy a fedezeti eladásokkal érintett termények minőségének megvizsgálásával kapcsolatosan az alperest kötelezettségek terhelték. Az együttes jelenlétben történő mintavételre, illetve a levett mintának osztrák hatósági

vizsgálatára neki felróható okból nem került sor. Jóhiszeműen ezért nem hivatkozhat a felperes által becsatolt bizonyítékokkal szemben arra, hogy a fedezeti eladások során értékesített termék a 2003. március 18-i szerződésben kikötött minőségnek nem felelt meg.

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta. Megállapította, hogy a támadott határozat nem jogszabálysértő.

A 2003. március 18-i termények adás-vételére vonatkozó szerződés a különböző államokban telephellyel rendelkező felperes és alperes között jött létre. Jogvitájukra ezért az Egyezmény 1. Cikk (1) bekezdés a) pontja értelmében az Egyezmény rendelkezéseit kell alkalmazni.

Az alperes a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott az Egyezmény több rendelkezésére, így egyebek mellett a 7-8. Cikkei által megfogalmazott általános elvekre. Az említett Cikkek szerint, az Egyezmény értelmezése során figyelembe kell venni a nemzetközi jelleget, elő kell segíteni a nemzetközi kereskedelemben a jóhiszeműséget. Az Egyezményben szabályozott ügyekkel összefüggő olyan kérdéseket, amelyekre az Egyezmény kifejezett rendelkezést nem tartalmaz, az Egyezmény általános elveivel, azok hiányában, a nemzetközi magánjog szabályaival összhangban kell megoldani. A felek nyilatkozatát, magatartását, szándékaik szerint kell értelmezni, feltéve, hogy a szembenálló fél a szándékról tudott, vagy arról tudnia kellett. Az említett feltételek hiányában az egyik fél nyilatkozatát, vagy magatartását úgy kell értelmezni, ahogy azt a másik félhez hasonló, ésszerűen gondolkodó személy, azonos körülmények között érthette volna. Ennek megítélése során az eset valamennyi jelentős körülményét, a felek közötti tárgyalásokat, a közöttük kialakított gyakorlatot, szokásokat, a felek ezt követően tanúsított magatartását figyelembe kell venni.

Mindezek tükrében, az eljáró bíróságok helytállóan állapították meg, hogy a perbeli szerződés teljesítésére a felperes magyarországi raktárában került sor. Az árut az alperes törvényes képviselője ott tekintette meg, a szemrevételezés alapján megfelelő minőségűnek tartott terményt tartalmazó zsákot megjelölte. Utóbb adott nyilatkozata alapján, annak Ausztriába történő szállítására, az általa kiállított fuvarszközzel került sor.

Az alperes tehát alaptalanul sérelmezte, hogy a Nmjt. tv. 55. § megsértésével állapították meg az eljáró bíróságok a joghatóságukat. Az említett 55. §-nak a perbeli szerződés megkötése idején hatályos szövege szerint ugyanis, a szerződéssel összefüggő jogviták esetében eljárhat magyar bíróság akkor is, ha a teljesítés helye belföldön van. Teljesítés helyének a szerződés arra vonatkozó

kikötése hiányában, az áruk adás-vételére irányuló szerződés esetén az a hely tekintendő, ahol az adás-vétel tárgyát át kell adni.

A teljesítés helyeként egyébként az Egyezmény 67. Cikk (1) bekezdése szerint is, a felperes nemesvámosi raktárát kell tekinteni. Az említett jogszabály ugyanis kimondja: ha az eladó az árut valamely meghatározott helyen köteles átadni a fuvarozónak, ezzel az átadással a kárveszély a vevőre száll át.

Az alperes érvelésével szemben utal arra is a Legfelsőbb Bíróság, hogy a felek szerződésének egyetlen rendelkezése sem tartalmazta, hogy a minőségi bevizsgálás a teljesítés feltétele. A felek által rögzített minőségi előírások a felperes által szolgáltatandó termény tulajdonságait rögzítik.

A minőséget a peres felek az osztrák szabványok szerint határozták meg. A kellően részletezett minőségi leírásra tekintettel, függetlenül attól, hogy magyar és az osztrák szabványok azonosak voltak-e vagy sem, a magyar hatóságok is megfelelő nyilatkozatot tudtak volna adni arról, hogy a vizsgált áru a szerződésben írt feltételeknek megfelel-e vagy sem.

Az Egyezmény 38. Cikk (1) bekezdése szerint, a vevőnek a körülmények által lehetővé tett legrövidebb időn belül az árut meg kell vizsgálnia, vagy meg kell vizsgáltatnia. A 2003. november 28-i szállítmány 2003. december 2-án érkezett meg az alpereshez. A peres iratok szerint azt több mint két hónapig nem szállították tovább. Az elszállítás után két nappal merült fel a minőségi kifogás. A két hónapon túli megvizsgálásra nincs ésszerű magyarázat. A karácsonyi időszak a leszállítást követően hetekkel később kezdődött. Egyébként maga az alperesi ügyvezető kérte a felperest, hogy a karácsonyi ünnepek ne akadályozzák a teljesítésben.

A leszerződött 250 tonnányi áruból 24 tonnányi áru minőségével kapcsolatban, a szállítást követő, említett hosszabb idő elteltével, és akkor merült fel kifogás, amikor a felperes 2003. december 8-án már az újabb szállítmányt is átadta az alperesnek, illetve amikor az alperes a 2003. december 31-ig vállalt áruátvétellel kapcsolatos kötelezettségének teljesítésével már késedelembe volt.

A 2004. március 25-i megállapodás alapján a felek a 2003. november 28-i szállítmánnyal kapcsolatos, illetve az azt követően kialakult jogvitájukat rendezhették volna. Attól azonban az alperes utóbb elzárkózott. Mint a hatósági ügyintézésben jártas személynek tisztában kellett lennie azzal, hogy az áru megvizsgálására vonatkozó említett szerződésben írt kikötések teljesíthetőek-e. A megállapodást egyébként utóbb sem támadta meg. 2004. áprilisában

ennek ellenére bejelentette, hogy nem hajlandó mintát venni, majd azt is, hogy a szerződés további teljesítésére nem tart igényt.

A Legfelsőbb Bíróság álláspontja szerint az Egyezmény 49. Cikkében írtak alapján, az alperes nem volt jogosult a felperessel kötött 2003. március 18-i, illetve 2004. március 25-i megállapodásoktól elállni. A felperesnek a szerződéses, illetve az Egyezményen alapuló kötelezettségének megszegését nem bizonyította, figyelemmel arra is, hogy a vitatott minőségű terményt a felperes Magyarországra visszaszállíttatta, és a helyett újabb termény szolgáltatását felajánlotta.

A Legfelsőbb Bíróság álláspontja szerint az alperes a 2003. november 28-i szállítmány esetleges hibája alapján, - alappal a további 190 tonna nem megfelelő minőségére - nem következtethetett, figyelemmel a peres felek között hosszabb ideje fennálló üzleti kapcsolat során történt teljesítésekre, valamint a 2003. március 18-i szerződés alapján a vitatott szállítmányt megelőző, illetve utáni teljesítésre is.

A Legfelsőbb Bíróság az alperes 2004. április 30-i nyilatkozatát - mivel, a még meg nem kötött szerződéstől elállni nem lehet - az Egyezmény 73. Cikk (2) bekezdése alapján, a 2003. március 18-i szerződés szerint fennálló, hátralékos részszállításokra vonatkozó felmondó nyilatkozatnak tekintette. A 2004. március 25-i megállapodás alapján elvégzendő vizsgálatok megtagadása miatt, az alperes nem bizonyította, hogy e részszállítások tekintetében a szerződés felmondására a felperes szerződésszegése miatt jogosult volt. Az Egyezmény 74. Cikke, illetve 75. Cikke alapján, amint arra a jogerős ítélet is utalt, ezért a felperes megalapozottan léphetett fel az alperessel szemben kártérítési igénnyel.

A Legfelsőbb Bíróság álláspontja szerint az eljáró bíróságok nem követtek el eljárási szabályt azzal, hogy a fedezeti eladással érintett áruk tekintetében az osztrák hatóságok megkeresését mellőzték. A felperes bizonyította, hogy a 2003. március 18-i szerződésben vállalt termény mennyiséget beszerezte, és az alperes által sem vitatottan át nem vett mennyiséget osztrák cégek részére értékesítette. A vevők nyilatkozata alapján - figyelemmel arra, hogy a bíróság alakszerű bizonyítási szabályokhoz, a bizonyítás meghatározott módjához, illetve meghatározott bizonyítási eszközök alkalmazásához nincs kötve - az eljáró bíróságok szabadon felhasználhatták a felperes által becsatolt, a fedezeti eladás során értékesítésre került termékekre vonatkozó, vevőktől származó nyilatkozatot. A Pp. 3. § (4) bekezdése szerint az alperes bizonyítási indítványához nem voltak kötve. A felperesnek az alperes szerződésszegését megelőzően, 2003. március 18-i szerződésben megjelölt tulajdonságokkal rendelkező termékek beszerzése során, a kikötött minőségre figyelemmel kellett lennie.

Arra vonatkozó adat nem merült fel, hogy az alperes részére eladni kívánt és utóbb harmadik személyek részére értékesített áru a szerződésben megjelölt minőségnek nem felelt meg.

Megalapozottan ezért az alperes nem sérelmezheti, hogy az eljárás bíróságok bizonyítási indítványának nem adtak helyt, és a fedezeti eladásokkal érintett áruk minőségére vonatkozóan az osztrák hatóságoktól adatokat nem szereztek be.

A Legfelsőbb Bíróság egyetértett abban is az eljárás bíróságokkal, hogy a peres felek valamelyikére nézve kedvezőtlen szakértői vélemény önmagában a szakértő elfogultságát nem bizonyítja. Az alperes a felülvizsgálati kérelmében egyértelműen nem jelölte meg, hogy mely kérdésének szakértői megválaszolását hiányolta, s hogy e hiányosság mennyiben hatott ki a peres felek jogvitájának érdemi eldöntésére. A Legfelsőbb Bíróság ezért az alperes szakértői vélemények elfogultságával kapcsolatos érvelésének sem adhatott helyt.

A Pp. 275. § (3) bekezdése alapján, mivel a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabálysértéseket megállapítani nem tudta, a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

Az alperes a Pp. 270. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó 78. § (1) bekezdése alapján köteles a felperes jogi képviselőjének munkadíjából álló felülvizsgálati eljárási költséget megtéríteni.

Budapest, 2011. január 24.

. Bodor Mária s.k. a tanács elnöke, Dr. Pethőné dr. Kovács Ágnes s.k. előadó bíró, Dr. Csőke Andrea s.k. bíró